

GRIGORE G. PEUCESCU
Director politic

ABONAMENTE:

În țară 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei
În străinătate 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei

REDACTIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

10 BANI NUMERUL

EPOCA

APARE ÎN TOATE ZILELE

N. GR. FILIPESCU
Proprietar

ANUNCIURI:

anunțuri pe pagina a patra linia 30 bani,
anunțuri și reclame pe pag. III 2 lei linia.

ADMINISTRAȚIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

10 BANI NUMERUL

REGIMUL DE AZI

COMPLICAȚIUNI

ISPRAVILE POLITIEI

CONFERINȚA D-LUI GR. TOCILESCU

DOI IMPRESARI

A MINTIRI

REGIMUL DE AZI

Or-ce om nepărtinitor, cercetând trăsăturile generale ale guvernului d-lui Brătianu, se va convinge de sigur că de la venirea lui la putere, s'au falsificat toate principiile în numele cărora s'a ridicat și s'au răsturnat toate ideile de guvernământ ce trebuie să domnească într-o adevărată democrație. Nu numai că nu a voit să nu s'a priceput să păstreze o linie de purtare neschimbătoare, dară încă, prin apucăturile sale demagogice și ipocrite, «marele bărbat» s'a transformat în tiranul cel mai cumplit, furisându-se tot-d-a-una la spatele supșelor și inconștiențelor sale majorității.

Oscilațiunile au fost frecvente și adesea neexplicabile, trecând, guvernării noastre, fără necesitate, de la o extremă la alta, repudiând azi ceea ce au glorificat ieri și precognisând organizări nepotrivite cu ideile fundamentale ce ar trebui să constituie partidul lor. Neavând scrupule să probitate politică, colectivității au avut în vedere numai interesul lor și al partizanilor, și nu s'au preocupat nici o dată de idei sau sisteme, iar d. Brătianu, în legile și mai ales în practicile sale guvernamentale, a întrecut pe cei mai îndărătnici reacționari. Liberalii de altă dată au ajuns centralizatori îndărățiți, întinzând din cale afară atribuțiunile Statului, și regulamentul cele din urmă manifestări ale activității omenești lasate numai inițiativei private: monopolurile nu-i mai sperie, astăzi considerându-le din contra ca expresiunea cea mai perfectă a liberalismului!

Fără îndoială, asemenea practică a adus un mare rău țerei noastre: Pe de o parte, au prăpădit caracterele, ne mai rămânând nimic sfânt în sufletul cui-va; și de alta, a isbit foarte tare în principii constituțional, în stare a aduce mari faloase, și a nume: împărțirea partidelor pe principii hotărâte și nestrămutate. Oportuniști cu orice preț, luplând pentru interes iar nu pentru idei, colectivității au distrus ori-ce noțiune de conștiința datoriei și de onestitate, fie în viața privată fie în cea publică. Lucru era firesc din partea lor: oamenii înculți în general, și cu cunoștințe superficiale despre trebuințele reale ale țerei și despre mijloacele potrivite pentru o bună organizare, fără educație politică și prin urmare fără convingeri formate, ei, ajunși la putere, s'au simțit amețiți, și dominați de instinctele lor, au pierdut din vedere principiile și s'au prăvălit în specule și căștiguri neoneste.

Dară nu numai atât, chiar modul de guvernare al d-lui Brătianu, ne dovedește sistemul nenorocit ce a pus în lucrare de când este la putere.

El, în realitate, domnește fără control, dară și ascunde tirania și răspunderea în dosul majorităților sale, cari au aerul de a hotărâ despre toate. Toți d'impresurii lui sunt anihilați, și de aceia miniștrii și reprezentanții, desvâțați de a mai eugeta sau în neputință de a pricepe ce-va în afaceri, la prima dificultate, se găsesc incurcați nefind în stare de a mai lucra ce-va. Guvernul, în genere vorbind, din această cauză este cu desăvârșire slab, necapabil de a avea o idee proprie, și, sub pretextul ascultării suveranității naționale, reprezentată prin corpurile deliberante, el rămâne la voia întâmplării și în neputință de a lua inițiativa unor lucrări serioase. Procedându-se în acest mod, de sigur că se restornează toate principiile constituționale admise în această privință, introducându-se ruina și o adevărată anarhie în condacerea afacerilor publice.

Într'adevăr, într'un regim constituțional și mai ales democratic, este neapărată nevoie să existe două partide opuse și puternice, fiind în poziție a da un guvern stabil și în stare de a lua responsabilitatea conducerii treburilor statului. Capul guvernului este capul majorității, căreia prin urmare el trebuie să-i dea direcțiunea, și aceasta pe față și în mod neîndoios: a lui este răspunderea și onoarea direcțiunii date. Guvernul reprezintă, sau trebuie să reprezinte, elementele cele mai bune ale partidului, și de aceia densusul caută să aibă idei hotărâte asupra diferitelor chestiuni importante și a organizărilor ce sunt a se introduce, venind înaintea camerelor cu lucrări desăvârșite; cu modul acesta, se specifică bine răspunderile și prin urmare se înlesnește judecata ce este a se da de colegiile electorale, și apoi se ajunge la rezultatul că cei mai capabili dintr'un partid pot ocupa funcțiunile de miniștrii.

Teoria, dupe care guvernul trebuie să primească direcțiunea majorității fiind dispensat a avea idei proprii, este cu desăvârșire nenorocită pentru-că duce drept la anarhie și la ruina afacerilor publice; mai mult, ea legitimează despotismul ascuns, pentru-că permite miniștrilor să se scape de răspundere, punându-se la adăpostul Camerelor, pe când tot ei, în realitate, exercită puterea. Acesta este regimul corupător al demagogiei adăpostită sub purpura monarhică.

Aici a ajuns d. Brătianu; și, pentru a ne convinge despre acest lucru, n'avem de cât să ne gândim puțin la practicile urmate de d-sa; mai ales evenimentele prin care trecem sunt cu totul convingătoare. Într'adevăr, suntem amenințați de deficit și guvernul este dator să procedeze bărbătește pentru întâmpinarea acestor greutăți. Cum se conduce el însă? Nu îndrăznește să aibă o idee lămurită și să vină cu o lucrare hotărâtă; umblă pe dibuite și vrea să trăiască din espediente. Într'o zi, vine cu un proiect pentru creșterea taxelor de timbre: Camera l slutește adăogând o idee care nu era a guvernului, iar acesta priimește; Senatul șterge noua dispozițiune, iar guvernul se supune din nou. Aduce în urmă monopolul chibriturilor, Camera însă l schimbă din fundamente și guvernul nu zice nimic; vine cu monopolul spirtoa-

selor, ideia lui este dată la o parte, și o mulțime de energumeni din majoritate vin cu propuneri, cari mai de cari mai ciudate, și la toate guvernul aplaudă și se realizează ca un om zăpăcit care a pierdut puterea raționamentului! Ori-cine înțelege însă că aceasta nu este idealul de guvernare către care tind cine-va într'o monarhie constituțională!

Adevărată libertate, într'un stat monarhic, se menține numai prin cumpănirea a două partide constituite pe idei stabile și prin exercitarea efectivă a atribuțiunilor guvernamentale. Sistemul acesta permite a avea un guvern puternic și înarmat contra anarhiei, guvern responsabil de faptele sale și constituit din frunțașii partidului: majoritățile parlamentare priimesc direcțiunea ce li se da, și triumfa sau cad cu aleșii lor. Din contra, lipsa de inițiativă din partea guvernului și ascunderea la spatele reprezentațiunii naționale, dând numai o direcțiune ocultă, periculează libertatea și ruinează afacerile publice. De aceia regimul inaugurat de d. Brătianu a produs atâtea rele în societatea noastră, și de aceia ori-ce om onest este dator a contribui pentru răsturnarea lui.

D. C. Popescu.

DEPESELE AGENTIEI „HAVAS”

Paris, 26 Martie.—«Journal des Debats» crede a ști că regele Greciei va cere se fie numit guvernator general al Albaniei în aceleași condițiuni ca a cele ce sunt făcute prințul Alexandru pentru guvernul general al Rumeliei Orientale.

Bruxelles, 26 Martie.—Greva se întinde la minele de huilă de la Charleroi. Se semnaleză turburări.

Atena, 26 Martie.—«Oficialul» publică decretul ce chiamă 2 clase de rezervă sub arme, pentru data de 4 Aprilie.

Berlin, 26 Martie.—Reichstag. Proiectul privitor la monopolul alcoolilor, venind în a doua lectură, d. de Bismark blamează adunarea, pentru respingerea proiectului la prima dată, fără a l fi examinat într'un mod serios, făcând să se arate defectele și fără a voi să propună oare-cari amendamente.

«Nu se mai poate mări impozitele directe, cari apasă destul de mult asupra populațiunii, a spus d. de Bismark; și în cas de respingere definitivă a proiectului, vom propune să se impue consumațiunea.

«Speram să găsim în Reichstag, un sprijin mai mare în interesul unității imperiului, dar majoritatea nu răspunde la speranțele mele.

«Încep să mă tem de viitorul Imperiului.

«Adaog că majoritatea Reichstagului nu prezintă majoritatea reală și voința națiunii.

«Dața s'ar ivi complicațiuni în afară ele ar fi mai grave de cât altă dată. Trebuie deci să fim prevăzători. Veți întâri imperiul primind monopolul alcoolurilor, și l veți cauza pagubi respingând proiectul guvernului, căci atunci regele Prusiei va introduce în provinciile sale, impozitul asupra licențelor și dieta l va sprijini.

COMPLICAȚIUNI

Știri grave sosesc astăzi din toate părțile.

S'ar putea crede că probabilitățile războinice, cari, în timp de câte-va luni, începuseră a face loc la prevederi pacifice, au început iarăși a se îmulți cu începutul primăverii.

În Grecia lucrurile se încordează din ce în ce mai mult.

Departele d'a înceta cu pregătirile de rebel, guvernul grec a chemat sub arme încă două clase de rezerve.

În Bulgaria principele Alexandru stăruiește a nu primi modificările aduse de puteri învoeile care fusese încheiată între Turcia și Bulgaria, pentru regularizarea incidentului bulgaro rumeliot.

Ceea ce mărește cu drept cuvânt îngrijirile pentru menținerea păcii, este faptul că, atât altitudinea Greciei cât și aceea a Bulgariei, pare că sunt produsele unor influențe puternice. Se crede că ambele țări balcanice, nu sunt de cât niște pionii pe cari, unele puteri ce se luptă pe câmpul politicii orientale, îi pun în mișcare, până la momentul când interesele cele mari vor ajunge a se ciocni d'a dreptul între ele și astfel va izbucni furtuna cea mare, ce clocoțește de un timp încoace în peninsula balcanică.

Este în adevăr greu de explicat cum două țări, cari nu dispun de cât de mijloace foarte restrinse, se poată suferi atâta timp o stare de mobilizare armată ce costă sutimi de mii de franci pe zi, dacă guvernele cari conduc destinele acestor țări n'ar fi întărite în speranță să obțină unele foloase însemnate cari ar fi oare cum în raport cu sacrificiile enorme la cari se supune națiunea.

Cât de neprevăzători să fie oamenii de Stat cari guvernează Grecia și Bulgaria astăzi, nu se poate presupune ca ei să împingă ușurinta și setea de popularitate până a expune țara lor la eventualități ce pot pune în pericol chiar existența ei națională, fără ca politica lor războinică să aibă un sprijin exterior și puternic pe care să se rezeme.

Această împrejurare dă o însemnătate mare altitudinii cam intransigente pe care au adoptat-o și pe care o mănține cu o perseverență extraordinară. Dacă un război greco-turc va izbucni, el va fi greu de localizat și se poate ca densusul să nu fie de cât începutul unei conflagrațiuni generale în peninsula balcanică.

Ne putem dar aștepta la evenimente de cea mai mare gravitate, în cari va veni momentul când și România nu va putea sta de o parte, din cauza pozițiunii sale geografice și a contactului în care se va afla cu interesele cele mari ce se vor ciocni.

E trist d'a vedea în ce stare precarie ne va găsi furtuna care s'aprobie.

Atât din punctul de vedere al situațiunii noastre interioare cât și din acela al relațiunilor noastre exterioare, stăm reu în fața evenimentelor amenințătoare ce se pregătesc.

Să se gândească acei săi, mai bine, acela cărui incumbă răspunderea!

PARTEA ESTERIOARA

Rusia și Bulgaria. — Petersburg 24 Martie. — «Journal de St. Petersburg» rectifică știrile neexacte din presa străină asupra altitudinii Rusiei cu privire la aranjamentul turco-bulgar și zice:

«În redactarea propusă de ministrul bulgar de Externe Zanow, ca prințul Bulgariei să fie numit guvernator general în Rumelia orientală în conformitate cu art XVII din tratatul de Berlin, se crede a se fi găsit termenul pentru o înțelegere. Însă prințul Alexandru a desaprobat pe Zanow și, afară de cestiunea formei numelui, dacă are să se facă fără termen sau coresponsuzător tratatului din Berlin, puterile mai au acum să examineze, într'un cât e admisibil, ca prințul să se poată pune de la sine în opoziție cu decisiunile unanime ale Europei. Pretențiunile prințului Alexandru de a trata pe picior egal cu Europa și de a se erige în stăpân al voinței sale nu sunt de natura a justifica încrederea, se s'ar pune în prințul, dacă numirea sa s'ar face fără termen

și fără control, căci din această indulgență densusul ar putea trage convingerea, că n'are de cât să se opue Europei spre a o face să cedeze și Dumnezeu știe la ce alte exigențe nu l'ar duce această convingere. Această latură a cestiunii e cu atât mai dificilă, că nesoctirea decisiunilor Europei a exercitat influența sa asupra Grecilor, cari, cât timp ved că prințul nu ține cont de decretule europene și speră noii complicațiuni din purtarea lui, nu se vor grabi a se supunesaturilor diplomației.

Germania. — Berlin, 24 Martie. — «Norddeutsche Allg. Zeitung» califică de scornitură aserțiunea unei foii liberale, ca prințul Bismark ar fi cerut avusul unor juriscunșulți, cum s'ar putea înalătura dreptul actual de alege, direct și secret pentru Reichstag.

Într'un edict, adresat prințului Bismark, împăratul Wilhelm mulțumește cordial pentru manifestările patriotice cu ocaziunea aniversării nașterii sale.

Reichstagul a discutat astăzi propunerea socialistă pentru abolirea legii privitoare la dinamita.

Portugalia. — Lisabona, 24 Martie. — Senatorul de Sena-Pimentel a fost trimis de perechea regală cu misiune extraordinară la Paris, spre a stabili acolo contractul de casatorie al prințului moștenitor Don Carlos cu princesa Amelia de Orleans.

Guvernul a supus Cortesilor proiecte de legi, ce au de obiect sporirea dotațiunii prințului de coroană la 40 contos anual (222.000 franci) și deschiderea unui credit din 100 contos (555.000 franci) pentru întimplinarea cheltuelilor la festivitățile cununiei.

Calatorul german în Africa, locotenentul Wissman, a sosit în teritoriul fluviului Congo și anunță că în turcend se va începe construirea liniei ferate de la Congo.

Turcia. — Constantinopol, 24 Martie. — În lucrările din arsenal a urmat o stagnare, pentru că inginerii englezi au ramas nemulțumiți că nu li s'au achitat lefurile și s'au plâns la consulatul englez.

Generalul Ristow se află încă în Dardanele, unde se urmează cu lucrările de fortificare.

O parte din tunurile comandate la Essen a sosit deja în Tophane și acum atât pentru aceste tunuri, cât și pentru altele ce se mai așteaptă, se aleg caii trebuincioși dintre cei cumpărați în Ungaria.

Italia. — Roma, 24 Martie. — În urma căderii strefșinei la construirea unei case noi, 3 lucrători au fost uciși, 4 greu răniți, între cari 2 de moarte. Astăzi a fost înmormântarea, la care au asistat toți lucrătorii zidari din Roma, bărbați și femei în haine de lucru, peste tot ca la zece mii persoane. Cortejul, în frunte cu o muzică, era însoțit de un preot și a trecut prin Corso. Aci un comisar a încercat să oprească mulțimea, dar n'a reușit. Antreprenorul constructor a fost arestat.

DECRETE

— Se aprobă un viriment de 3000 lei în bugetul ministerului de interne.

— Consiliul general de Dolj, va revizui regulamentul școlael de meserii.

— S'a dizolvat consiliul comunei rurale Ciocadia din jud. Gorj.

— Sunt numiți:

1. Constantinescu arhivar, D. Constantinescu registrator și Iorgu Calomeri sub comisar el. l la prefectura Capitalei.

— Administratorul Stefanescu Stefan Călugăru i s'a acordat un an concediu pentru a și termina studiile în fabricarea peilor.

— Se recunoaște d-lui Stefan Popp calitatea de cetățean Român.

ISPRAVILE POLITIEI

Prefectura poliției ne a dat prin canalul *Voinței Naționale* de la 14 Martie următoarea desmărire :

«Ziarul *Epoca*, în numărul de ieri, 12 curent, scrie că s'a prezentat la redacția aceluia ziar un om anume Christache Vasile, cu *capul spart și urechile taiate*.

Ce grozăvie ! Redactorii acestui ziar în mărișomia lor au adus un medic — *au uitat însă să spună numele lui* — care a examinat aceste grozave mutilări, provenite în urma unor maltratări ce le-a primit de la agenții poliției, fiindcă se dusese la întrunirea de sala Joji.

Nu șcim dacă cele povestite mai sus sunt esacte sau nu.

Ceea ce șcim însă pozitiv, și după niște minătoase cercetări făcute de noi înși-ne, este că un asemenea om mutilat nu s'a prezentat nicăieri aiurea de cât la redacția *Epocei*.

De altminterea *România*, organul bătrânilor conservatori, în numărul ei tot de la 12 curent, scrie că un individ cu numele de Christache Vasile a fost bătut și maltratat de niște cetățeni.

România și *Epoca* ar face bine ca să fie mai clare, să specifice cazul și să citeze nume, pentru ca autoritatea respectivă să poată lua măsurile necesare.

Până atunci ori-cine este în drept să vadă în asemenea știri numai niște închipuiri.

Nu ne vom mulțumi a da numele doctorului care a constat cazul (lucrul de care se îndoiește ziarul guvernamental), dar vom da chiar copriusul certificatului medical.

CERTIFICAT MEDICAL

«Sub semnatul doctor în medicină F. P. atest că individul Christache Vasile, de meserie pietrar suferă de o plagă tăiată la pavilionul urechei stângi, produsă de sigur printr'un instrument tăeilor; constat asemenea pe fața sa mai multe echimose și escoriațiuni fără plăgi, o largă echimosă la partea inferioară a ochiului drept, toate acestea din urmă leziuni a fost produse foarte probabil prin aplicarea cu violență a unui corp contondent».

Dr. Clement. București 1886, Martie 11.

Noi Comisarul Secțiunii 19 din București certificăm semnătura d-lui Dr. Clement, fiind proprie.

Comisar. 1886 Martie 12/21. No. 91.

Să observe confracții noștri că iscălitura doctorului este legalizată de comisarul poliției, în cât sperăm că nu vor nega și aceasta.

Încă un mic neadevăr ce vrem să l relevăm este următorul : *Voința Națională* zise :

«Ceea ce șcim însă pozitiv, și după niște minuțioase cercetări făcute de noi înși-ne, este că un asemenea om mutilat nu s'a prezentat nicăieri aiurea de cât la redacția *Epocei*».

Aceasta e cu totul neesact de oare-ce acel om s'a prezentat și la redacția *României*, și putem adăoga și la *prefectura poliției*. De altminteri lucrul nu are însemnătate, el dovedește numai minciunile ce le scurge prefectura poliției prin canalul *Voinței Naționale*.

Încă un fapt privitor la abuzurile polițienești, pe care l'am semnalat și pe care vrem să l dovedim, este ordinul dat în numele prefectului de poliție ca să se desfacă biletele pentru reprezentația piesei unui pacinic cetățean.

Ca să nu se tăgăduiască faptul iată și ordinul reproduș în *fac-simile* :

1886 Martie 10

Domnule Comisar

«Din ordinul d-lui Prefect veți desface cele două bilete în valoare de 20 lei, costul în vești de la burea lipuritelor pe luna curentă»

George

Intrebăm ce însemnează această asociație între d. prefect de poliție și autorul dramatic de care e vorba ?

Am dori să șcim dacă intră în atribuțiile comisariilor de poliție să facă pe samsarii de bilete și dacă sunt plățiți

de contribuabili ca să scurgă biletele pacinilor cetățeni.

În ori-ce caz, încurcată trebuie să fie contabilitatea d-lui Moruzi dacă prin asemenea mijloace *onorabila prefectură* achită lefurile funcționarilor.

CRONICA

DOI IMPRESARII

Vremurile grele au sosit !...

Membrii partidei național-liberală-colectivistă-brătienistă, dupe ce au câștigat cât au putut mai mult și mai bine din toate speciilele posibile și imposibile, după ce și-au umplut sertarele cu teancuri năpraznice de bonuri și acțiuni, au ajuns într-o stare, pe care cel mai strimțorat opoziționist nu o poate învidia.

Vechile și cunoscutele întreprinderi și darăveri au produs cât au produs, dar acumă vîna lor mănoasă și data-toare de milioane a cam înfăcat. Aci e aci.

S'a isprăvit și cu drumurile de fier, și cu Banca și cu creditele și cu taniemele și jetoanele de prezență ; cine s'a sculat mai de dimineață a pus mîna pe chilipir și și-a asigurat viitorul ; dar

prin cap, iar câștigul s'îl împartă pe din două cu lada Statului. Cu acest chip chiar și spectrul deficitului bugetar este înălăturat.

Cel d'întîi antreprenor fu d. N. Xenopolu, sau Xenopolus, după stilul *României libere*, impresariul d-soarei Teodorini, care alese Teatrul național drept local de spectacol și avu repertoriul compus din operele Traviata și Faust precum și alte bucați de concert.

Ca câștig bănesc d-l Xenopolu nu poate fi de cât mulțumit, și prin urmare, ideia șefului colectivității nu poate fi de cât bine cuvîntată de d-sa.

Acum o fi avînd și dumnealul dezagremente în această nouă carieră, dar care este impresariul care se nu *pață multe* de la artiști, și care se nu verse chiar lacrimi după urma lor.

Dar curagi și rabdare, căci obrazul sufire se ține cu... cheltuială.

Al doilea antreprenor este d. D. Moruzi prefectul poliției Capitalei, impresariul lui Nicolae Ulmeanu, avînd drept repertor piesa *Pașol*, iar reprezentațiile s'au dat și se vor da în *Teatrul Dacia*.

Și aceasta întreprindere poate fi sigură de un mare succes bănesc, mai ales dacă se va ține socoteala că tot personalul poliției este însărcinat și obligat cu vînzarea biletelor serale, după cum se poate vedea din biletul stimabilului domn-Goergescu de la poliție, ce se publică aidoma în *Epoca* de astăzi.

Cine va fi al treilea impresario, vom vedea, dar de sigur că nu puțin colecțivști se vor găsi, cari să îmbrăcișeze nobila și producătoare de bani carieră a d-lor Xenopolu și Moruzi.

Iar tu *papa Francheti* poți spune cu bătrînel Simeon : «Acum sloboade pe «robul tîu, stăpîne, căci vîzură ochii «mei aparițiunea unor noii impresarii, «cari se mî calce pe urme».

Radu Tîndără.

DINTR'O ZI INTR'ALTA

CONFERINȚA D-LUI TOCILESCU DESPRE TARANUL ROMAN

D. Gr. G. Tocilescu, cari lucrează de mai mulți ani la o operă capitală asupra *Taranului român*, și-a propus a ținea, în sala Ateneului, o serie de conferințe (în număr de trei) asupra claselor rurale române. Subiectul fiind de un interes mai general și conținând, probabil, quintesența operelor pomenite, ne vom încerca a face un resumat cât se va putea mai fidel.

Era cea nouă a egalității și a dreptății, creată de convențiunea de la Paris, reclama ca temelie a noului edificiu social, emanciparea clasei agricole. Și cu toate că egoismul unora a putut merge până într'acolo, în cât se rămînească brazda de pamînt a țaranului, legea din 2 Maiu 1864 oborî șerbia, chemînd la libertate și proprietate 3 milioane de oameni, pe cari li alipi de sînul patriei, înălăturînd astfel vrajba seculară dintre două clase — a boierilor și a șerbilor — mult timp în luptă una cu alta. Prin acest act s'a surpat o Constituțiune Socială, care avea de bază șerbia, și s'a creat o Romînie democratică.

Curentul istoriei împingînd societățile moderne la democrații din ce în ce mai largi, datorită istoricului, care studiază starea politică, socială și economică a claselor rurale, este de a crea o tradițiune, o direcțiune mai sănătoasă, care să alunge tradițiunile false și exagerate a celor interesați a hrîni cu dînsule opiniunea publică. Ast-fel unii manifestă convingerea, că trebuie să ne întoarcem înapoi spre a găsi fîcîrea țaranului, alții susțin din contră, că înainte de 1864 țaranul era apăsât și nenorocit și că de atunci soarta lui s'a îmbunătățit.

Clasele rurale din Romînia putînd fi studiate dintr'un întreit punct de vedere — economic-social, legislativ și politic — se va trece ast-fel în revistă diferitele faze ale agriculturii și legile economice, sub cari s'a dezvoltat societatea; legile civile, cari regulează proprietatea și libertatea personală; feburile forme de guvern, respunzător pentru bunul traît și mizeria poporului.

Clasele rurale sunt arhiva via a tradițiilor unui popor. — Instinctul de sociabilitate a dat naștere primelor agregățiunii. Nevoea de apărare contra dușmanului necesita împreunarea familiilor răslețite. Cu timpul se naște sămînta instituțiilor politice, a căror dezvoltare reclama stabilitate, care

a devenit posibilă, când s'a inventat agricultura. Populațiunea înmulțindu-se, clasele puternice au supus pe cele desmoștenite (adeseori rasa indigenă autohtonă) și de atunci datează despărțirea între stăpîni și robi. Acești din urma, agonisînduși prin inteligență și economiilor lor oare care capital, cumpărau câte o bucată de pamînt, devenin atunci coloni (șerbi, clăcași). Ast-fel evoluțiunea clasei rurale e caracterizată prin stadiile: rob-colon sau clăcaș — om liber.

Admirabila creațiune a lui Traian avu de scop a întemeia în Dacia o colonie și într'adevar a izbutit a forma, într'un interval de 150 de ani, un popor eminamente latin, care păstrează urmele neșterse ale romanității. Noua colonie dete aci peste populațiunea pămînteană tracă, împărțită în triburi (în număr de 15), fie care avînd un teritoriū, determinat și circumscris. Romanii însă ca cuceritori luară țara în posesiune, ca *ager publicus populi romani*, din care o parte revenea împăratului, iar restul se împărțea între coloni. Noii *cives* primiră ast-fel o întindere de pămînt proporțională. Populațiunea indigenă dară fu parte exterminată în răsboae, parte robita, parte așezată în alte părți ca *coloni* sau *servi*. Dar majoritatea acestei populațiuni, neputînd plăti birurile fiscului imperial, deveniră țărani lipiți de pamîntul ce l lucrau.

În anul 255 Dacia fu părăsita de Aurelian. Parte dintre locuitorii trecu împreună cu legiunile, masa populațiunii însă — *coloni* — rămase pe loc. Schimbîndu-se starea politică, coloni urmară a împlini aceleași îndatoriri către noii lor stăpîni; barbarii nu putea nimici tocmat partea cea mai folositoare a populațiunii.

De la începutul invasiunilor barbare pîna în secolul al XIII istoria zace în adînc întuneric. Toate cercetările privitoare la această perioadă obscură mișcîndu-se pîna astăzi exclusiv pe terenul istoric, filologiei li rămîne rezervat de a ridica vîlul. Sigur este, că colorii remași aci trebură să primească împrumuturi de la popoarele, cu cari veniră în atingere; limba, religiunea, topografia, ect. dovedesc aceasta.

La finele secolului al XIII fortele cetăți și municipii sunt cu desăvîrșire ruinate, chiar și numele lor se pierde și țaranul de astăzi abea mai desemnează locul, unde fură stabilitamente romane.

Documentele din acel timp arată o populațiune răslețita pîna la Haliciu, ducînd un traît isolat și în legătură de atîrnare cu statele de prin prejur. De atunci deja putem deosebi o clasă *boierească*, stăpîna pe moșiile țarîi, și alta de *moșneni* și *șerbi* pe moșiile lor.

De la secolul al XIV pîna la al XIX se poate urmări pas cu pas natura organizației șerbii și a proprietății.

Conferințiarul împarte statele în șase categorii: state *moșnene*, *domnești*, *boierești*, *mdnăstirești*, *slobozi* (a șasea scîpîndu-ne din memorie), fie care cu o desvoltare proprie și se ocupă de o cam dată cu prima categoria.

Sate moșnene. Cuvîntul *sate* s'ar putea deriva din lat. *satus* (semanatură). Dar, adăogă conferințiarul, pe de o parte obiecțiunea ridicată de d. Hasdeu, ca noțiunea de *sate* deșteaptă mai mult ideea de locuire, de așezare, ear pe de alta forma arhaică *fsat*, ce s'ar găsi în cele mai vechi tipărituri românești, corespunzînd formei albaneze *fsat*, și lește a gîndi la un împrumut dac.

Dacă însă mai poate fi vro îndoială în privința etimologiei cuvîntului *sate*, aceasta dispare cu totul la vorba *moștean* sau *moșnean*, care este exclusiv albanez : *moștin*, bătrîn. La Slavi proprietatea ereditară se numea *baștina* din *bașt*, tata, tot așa la noi *moșia* exprimă principiul filiațiunii. Ideea de proprietate nici nu s'ar putea exprima alt-fel românește.

Satele moșnene au o întreită origină: ostășească, filiațiunea și rîscumpărarea sau iertarea de *rumînie*, cuvînt, de care mai înainte însemna șerbie sau clăcă.

Înainte de organizarea lor ele s'au administrat singure, avînd de cap pe cel mai bătrîn dintre moșneni, scutiți de îndatoriri și liber de persoane. Cu organizarea unele din acestea trebură să scază. Masa populațiunii despărțindu-se în boierii, capii țîrgurilor și slugile domnești, majoritatea moșnenilor rămase cu agricultura.

În hrisoave figurează adesea această organizație primitivă ostășească în *cele*, compuse din membrii diferitelor familii și conduse de un cap ales de dînsesele din mijlocul lor. Solidaritatea

dintr'aceste cete era foarte mare: urgia domnească lovind pe capul unuia ceata întreaă se spargea, se rispea.

Documentele arată 3 forme de proprietate ca existînd în acele sate: comunală, familiară și personală.

În fine *moșnenii* ca oameni liberi purtau diferite nume spre a se deosebi de *boierii* și de *rumîni* sau *vecinii*. Așa *megiași* (ungur, *megyês*), *judeci* (lat *judices*), *cneji* (rus *Kniazii*) și *țărani*, de când apelativul *rumîn* deveni sinonim cu rob.

Din această clasă a moșnenilor s'a format majoritatea clăcașilor, cari subsistară pîna la 1864, când se îngădui vechilor moșteni a se întoarce la starea lor anterioară.

L. Șăineanu.

INFORMATIUNI

Suntem informați că printr'e deputați circula idea d'a să suspenda legea gradațiunii profesorilor.

Ni se mai spune că d. Nacu fiind consultat în această privință, ar fi răspuns că guvernul nu se va opune la nici o măsură tinzînd la echilibrarea bugetului.

D. Gr. Cozadini va cere, la Cameră, explicații de la guvern, relativ la cele zise de d. Pană Pencovici în ziarul nostru privitor la publicarea conturilor mensuale de gestiune ale tesaurului public.

La Senat, d. Isăia Lerescu va cere explicații guvernului, în privința denunțurilor ce au făcut relativ la avocații statului din județele Dimbovița și Vlașca, din a căror cauză multe procese au fost pierdute de stat.

Suntem informați că comisiunea bugetară a consiliului comunal, propune mai multe modificări pe care primarul nu vrea să le primească ; între altele cere trecerea poliției comunale la poliția administrativă.

Iată cum ni se explică scena făcută de d. Brătianu, în urma discursului Robescu la întrunirea secretă de la Senat, despre care am făcut o read, sedeamă în extenso.

D. C. F. Robescu ar fi fost înțeles cu d. Brătianu ca să propue o mulțime de sporiri de impozite exorbitante.

În urma acestor propuneri d. Brătianu s'a prefăcut că e indignat și a părăsit sala sbierînd că nu vrea atîtea impozite etc. etc.

Prințul Ion Ghika a renunțat să plece la moșia sa Ghergani.

Discuțiunea bugetelor s'a amînat ; ea nu începe de cât peste 8 zile. Luni însă va începe la Cameră discuțiunea mai multor legi finanțiare.

Măine comercianții din Pitești vor ține o întrunire publică în acea localitate.

Suntem informați că pîna ieri-sera cinci secțiuni ale Camerii au luat în considerație, aproape fără discuțiune, noul proiect de lege al instrucțiunii.

Consiliul profesoral al facultății de medicină se întruneste diseară pentru a discuta cestiunea suprimării titlului de licențiat în medicină.

Comisiunea parlamentară însărcinată cu elaborarea noului tarif autonom și-a terminat lucrările.

Raportul este d. Lupulescu.

După cum suntem informați zice *Națiunea* comisiunea a împărțit tariful în 3 părți : una privitoare la mărfurile cari se produc la noi în țară, pentru cari s'au pus taxe de intrare mari ; alta, coprinzînd mărfurile cari nu se pot produce, și pentru acestea taxele de import sunt destul de mari, dar ceva mai mici de cât cele precedente, și, în fine, a treia privitoare la mărfurile car

nu se produc și nici nu se pot produce. Pentru aceste din urmă, taxele de import sunt foarte mici.

Măine Duminecă, la ora 10 dimineața, în Sala Universității No. 16, d. Nicolae Basilescu va vorbi despre importanța teoriei a acoperirii cheltuielilor publice.

FELURIMI

Copil monstru. — O israelită anume Rosalia Schika, domiciliată în Jicinița, a născut ieri-noaptea un copil monstru de sex masculin.

Acest copil nu are gât, și capul se află lipit pe umeri, orificiile organelor digestive și organele genitale sunt duble. — A murit îndată după naștere.

Jubileul Papei. — În Italia se face pregătirea grandioasă pentru serbarea Jubileului Papei Leon XIII, la 31 Decembrie 1887. S'a format un comitet Italian spre a invita lumea catolică să serbeze aceeași. Spre acest scop s'a propus: 1, să se deschidă o subscripție și suma adunată să se dedice Papei, cu titlu de onor pentru Te-Deumul ce va celebra în ziua, când a fost sfințit ca preot. 2. Să se adune un mare număr de ornamente și vase sacre, etc. spre a fi dăruite Papei. 3. Să se organizeze în toate țările catolice mari pelerinajuri la Roma. Afară d'asta Papa va primi un album cu desene originale, acarele, schițe și planuri ale edificiilor religioase, ce s'au zidit în timpul pontificatului său, și al doilea album cu tabloul sinoptic al asociațiilor religioase și al adreselor către Papa.

Advocații bulgari. — Din Sofia se scrie către *Pester Lloyd*: Foai oficială *Drzavni Vestnik* spune, că în cele 17 districte ale Bulgariei, funcționează 358 advocați, dintre cari numai 15 au studii universitare. Dintre cei alții au terminat liceul 86, au învățat trei clase primare 163, iar restul n'a văzut școala. Ei știu cel și scrie, cea ce e de ajuns aici spre a fi avocat.

O otrăvitoare. — Din Fraustadt în Austria se anunță de la 4 Martie: De Duminecă orașul nostru e coprins de o mare emoțiune. În Attendorf s'a arestat și a fost adusă aici o femeie, despre care se zice că ar fi otrăvit pe rând patru bărbați ai săi, al patrulea bărbat al ei a murit fără veste la 21 Februarie. Astăzi a plecat la Attendorf o comisiune judiciară spre a desmormi cadavrele celor patru bărbați.

CORPURILE LEGIUITOARE CAMERA

Sedința de Sămbătă 15 Martie 1886

Președenția d-lui General Leca,
D. Cozadini, invită pe d. ministru de

finanțe să publice situațiile financiare în *Monitor*, precum făcea fostul ministru de finanțe, d. Leca.

D. Nacu, întreabă dacă d. Cozadini, în adresează o interpelare, căci alt-ministeri nu e obligat să răspundă.

D. Pop, răspunde d-lui ministru de finanțe că de oare-ce d-sa nu vrea să răspundă, îi anunță o interpelare asupra acestei chestiuni.

D. Cozadini, replică d-lui ministru că de oare-ce guvernul nu vrea să publice situațiile financiare lumea e în drept să creeze tot cea-ce se zice în privința situației tesaurului și în act de refuzul d-lui ministru.

Vom reproduce după *Monitor* această importantă discuțiune.

D. Oroveanu, roagă pe ministru de domeniilor ca să i pună la dispoziție dosarul cu sumele din arendei ce dădorește Statului arendașii moșiei Gherghița.

Se votează un indigenat.

D. Nacu, depune următoarele proiecte de legi:

1. Pentru căile de comunicație.

2. Pentru transporturile militare.

D. Lupulescu, citește raportul și proiectul de lege privitor la convenția postală cu Austro-ungaria.

Convenția se votează fără discuție.

Se votează indigenatele d-lor Ilarie Hodoșiu, Fr Meisler, Alois Vincler, Panaitescu, Piteș etc.

La ora 3 se urmează cu votarea de indigenate ne mai fiind nimic la ordina zilei.

Penel.

SENATUL

Sedința de Sămbătă 15 Martie 1886

Sedința se deschide la ora 2 p. m. sub președenția d-lui D. G. Ghica.

Prezenți 86 Senatori.

D. Il. Isvoranu, cere biroului a interveni pe lângă ministru de justiție ca să se aducă niște dosare de la tribunalul de Mehedintz prin care comuna a fost condamnată în un proces și care, dosare unul zic că ar fi sustrate.

D. Jurascu, citește raportul comisiunii verificatoare a colegiului al II-lea de Falcu.

Majoritatea comisiunii a fost pentru validare.

D. Antonescu vorbește contra.

D. Președinte punând la vot opinia d-lui Antonescu, Senatul invalidează alegerea prin 57 voturi contra 14.

Se primește proiectul de lege prin care se recunoaște Ateneul Român ca persoană juridică.

Senatul primește fără discuție și cu unanimitate proiectul de lege pentru stingerea pretențiilor între Stat și locuitorii comunei Darăști și pentru care guvernul e autorizat de a descărca debitul numiților locuitori cu suma de lei 28, 158 ban 42 și de a plăti locuitorilor lei 6000 peste suma ce ei dădorește Statului.

D. Is. Lerescu, întreabă pe d. ministru de justiție de ce nu se respectă legea contra lotăriilor străine.

D. ministru de justiție răspunde că

va atrage din nou atenția celor îndrept pentru respectarea legii.

D. Nedelcovici întreabă pe ministru de Domenii ce s'a făcut cu proiectul pentru încurajarea industriei naționale.

D. ministru de domenii, zice că un asemenea proiect fiind și la Camera, guvernul va cauta a le combina împreună ca ast-fel să se prezinte o lucrare completă.

Să primește proiectul de lege relativ la reducerea jetonului membrilor din consiliu de administrație a căilor ferate la 50 lei.

Senatul trece în secțiunile la 3 ore.

ULTIME INFORMAȚII

Sgomotul privitor la demisia d-lui N. Crețulescu, din postul de Ministru la Petersburg, pare a se adevăra.

Persoanele care treceau ieri în fața poliției, au putut asista la o bătaie ce s'a întâmplat între doi ofițeri de sergenți de oraș.

A trebuit ca sergenții de uliță subalternii lor, să intervie în acest conflict.

În primele zile ale săptămânei viitoare, va veni în desbaterea Camerii, proiectul de lege pentru aprobarea compturilor regiilor monopolului tutunurilor de la 1879—1881.

Acest proiect de lege va da ocazia unei foarte vii discuțiuni.

Ni se zice că numirea d-lui Dr. Sergiu, în postul de director general al serviciului sanitar, se va face îndată ce Camerile vor termina sesiunea actuală.

D. Ghika, membru în consiliul de administrație al căilor ferate și-a, dat demisia, în urma unei neînțelegeri cu directorul căilor ferate.

Eri s'a distribuit Camerii raportul privitor la imposibilitatea asupra păcii.

Proiectul prevede zice *Românul* că, pentru fie-care puț de păcură se se plătească 24 lei pe an. În calcularea venitului fânțier se va cuprinde ceea ce proprietarii moșiilor iau de la exploatare, fie în bani, fie în natură, fără ca această sumă să treacă peste a cincea parte din produsul net al puțurilor. Proprietarii, cari fac ei însuși exploatarea, vor plăti taxa de 24 lei de puț și funciera li se va calcula numai la a cincea parte din produsul net. Puțurile ce produc mai puțin de 10 tone pe an vor plăti numai 12 lei.

Consiliul comunal s'a întrunit ieri seara și s'a ocupat cu următoarele chestiuni:

1. S'a ocupat cu protestul chiristegiilor.

2. A votat tariful axiselor.

3. A aprobat mai multe proiecte de alinieri.

4. A luat în discuție chestiunea comisiunii lucrărilor de alimentare cu apă a capitalei.

Măine dimineața se va ține la palat sub președenția M. S. Regelui prima sedință a consiliului de apărare.

Comitetul delegaților Camerei pentru legea comunală zice *Românul* s'a întrunit astăzi și a discutat chestiunea atribuțiilor consiliului comunal.

Consiliul s'a împărțit în două grupe, cu două idei osebite; d-nii N. Fleva și R. Stanian sunt pentru descentralizare; d-nii Ghiță Carabătescu și Lascaș pentru proiectul centralizării înfașțiat de guvern.

Ast-fel fiind, comisiunea s'a despărțit, rămânând ca fie care grupă să înfașțeze Camerei proiectul său.

ULTIMA ORA

Viena, 27 Martie. — «Fremdenblatt» revenind asupra proclamațiunii semnată de Petre Carageorgevici dirijată contra dinastiei dominante în Serbia, observă că ziarul muntenegrean «Glas Cernagorica» evita de a se pronunța asupra autenticității acestei proclamațiuni. Foșii Vienezi adaugă că Austria, din punctul de vedere al obligațiilor internaționale, n'ar putea să rămână indiferentă în fața aspirațiilor ce tind la restorarea unei dinastii, care domnește într-o țară vecină.

Londra, 27 Martie. — «Morning Post» spune că comunicări importante se schimbă în acest moment între Londra și St. Petersburg în privința portului Hamilton.

Ziarul englez adaugă că Rusia are de gând să ocupe Port-Lazareff din golful Coreiei.

Bruxelles, 27 Martie. — Greviștii basiniului de la Charleroi au dat foc la mai multe uzine.

BULETIN FINANCIAR

București, 15 Martie 1886.

Fisionomia Burselor e aceeași. Zi peste zi se strecoară și stagnațiunea și face drumul ei.

Ce este mai neliniștitor constă în urcarea agiului și scumpetea schimbului.

Prima aurului este 14.60.

Cek Paris face 100.17. Cek Londra 25.25. Cek Berlin 123.50.

Din câte suntem informați resulta că oscilațiunile agiului și ale schimbului sunt datorite mai mult jocului de câț unora afaceri reale și serioase.

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

AMINTIRI

(Amicului meu de la Vrancea)

Și multă vreme n'am mai dat pe valea aceea.

Târziu—trecură la mijloc vr'o zece ani — împrejurările m'au dus o dată p'acolo. Ce mic și cât de trist mi s'arătă satul, în care 'mi trăisem cei doi-spre-zece ani de nebunii dintru începutul vieții!

Bordeele rari, lăsate mai în pământ, făcute în bătaura lor acoperită de dudău, aveau un aer de bătrânețe chinată, parcă mocniău veacuri de suferință sub strășinele de moloz și de hlujeni patreziți de vremuri rele.

Dar din de mult părăsitul nostru bârlog!... Cum se mistui de nu mai avea nimic în față! — Casa de istov năruita, — nu se mai arăta pe locu'i de cât un morman înecat în bălării; din toată grădina vr'o doi pomi ciunțiți mai făceau strajă pustului, din gard, nici un găteț, — fântâna părăsită, — o groapă astupată c'un maldăr de spini, asupra căreia a jale scârțâia, bălăind în bătaia vântului, cumpăna ce tot se mai ținea pe cracana unei furci butucoase și hăită într'o rână.

C'un ochiu de adâncă suferință am privit multă vreme la golul sfâșietor, ce lăsase pe pământ vechiul nostru adăpost. Ce greu și cât de sdrăbite mi se prăvăliau gândurile, ca într'un

potop de întuneric, în vârtoarea pustuitoare, vreme, și de ce jale profunde! mi umplea inima vederea acelei părăgini! — Și nu mai era o parăgini aceea, — era un moment, în care putrezisem de tot, de mult, eu, fugarul neastempărat al rîpelor și dealurilor cu dumbrăvi, *soțul cel rău*, care alerga desculț, pe șesurile abia coșite și dormia în totul ferbințelii pe palele mirositoare de fân, *dimonul* cu obraji arși de soare și cu tălpile sparte de spini și de țepuși, pe care nu'l încăpea lungul văilor, — de nebun și umbilăreț ce era. — O! de 'și-ar fi mai ținut casa bătrânească p'areții în picioare, m'aș fi văzut — mi-aș fi auzit tălpile lipăind pe scânduri... Ce dor mi-era de mine, ne mai văzută de zece ani. Mai greu de cât vremea, apăsa pe copilăria 'mi moartă, pustietatea, pământul acela movilit și plin de buruieni, care 'mi mai arăta urma casei, unde mă nascusem.

Încep, dibuind cararea cu piciorul și cu cărja, abia 'și urnește trupul spre vale, baba Tândaroaie. — Uscată ca o scripcă, cu ochii militei și vineți-ștersi, pipirnică și curmată de șale, de ție se părea că umbra n'brânci, se dete aproape de mine și străvându-mă ca printr'o zare de sădă deasă, îmi coprinse gâtul c'o mână căreia li sunau degetele, de slabă ce era; mă aplecă spre ea, și simțiți pe obraz sărătarea uscată a buzelor ei ca de iască. Apoi clipi din ochi, ca cum ar fi vrut să dea drumul

cător-va lacrimi, dar își aduse aminte că de vreme uitate 'și-au uscat isvorul, — se mulțumi pe un adânc oftat — și dând pas limbii prinse a mi se căina de-atât de lungul și chinuital șir al anilor, ce n'o mai lăsaă tîenii și mormântului. Dar pentru c'o luase cu și-ur vorbu iar de la zăvera și de pe vremea buniilor, D-zeu s'ei ierte, de pe când s'a pomenit și ea fată mare — așa c'am spunea lucruri, pe care eu, tot din gura ei, de nenumerate ori, le mai auzisem, de aceea mai mult o priviam de cât o ascultam.

Fața mică, boțită și scrijelată toată în sbărțituri adânci, ce se amestecău încalțit ca niște slove orientale, bărbia subțiată și pornită 'n sus, nasul coarjat și prăvălit la vale, ca un plise de hufniță, iar gura 'ntinsă, fără buze, ca o tăetură curmezișă într'un chip de lemn, — pe mânele scorojite stetea pelea sgârțită și uscată, ca o coajă de nucă, în sfârșit toată ființa ei stăfida, suptă, scheletizată, era, cum zice Hugo, numai un pretext ca să mai zăbovească pe lume o lecție de suflet. — Și era o vorbăreață mogădeată asta, cum nu 'și afla pereche. C'un glas sec, infundat, ce suna a pământ parcă, ea vîntura în spusu'i, ce nu mai avea sfârșit, cale de opt-zece de ani aproape de la copilăria ei până la a mea. — Auzite și știute mi-erau toate; dar ea nu ținea socoteala de asta, — ci 'i da înainte cu vorba: Cum m'a putat în brațe, cum îmi înșira povești, la gura sobei, în vremea nopților lungi de iar-

nă, și câte nimicuri toate, a căror aducere aminte îi dădea prilej de lungi oftături cu scârț, bietei babei Tândaroaie.

Cu o adâncă luare aminte am început s'o ascult când a prins a'mi spune despre moș Simion Padurarul, cel mai deștept și mai hazliu unchiș din Pleșaști, despre care și până astăzi multe se pomenesc pe valea aceea.

Vezându-se cu p'urul alb moș Simion și scotind că sfârșitul vieții e pe sosite, își cioplî singur un sicriu din scânduri de fag, și potrivî binișor capacul de-asupra, și 'l așeză sub pat, așteptându-și cu liniște, ca pe-un asfînt de soare, ceasul de vecinică odihnă.

Dar se vede că Dumnezeu îi perduse socoteala zilelor, ori că moartea răta-cise drumul, după cum zicea el însuși adese, căci zece ani i-a stat sicriul gol. Iar despre aceasta zăbavă a apusului, moș Simion nu s'arăta de loc a fi mulțumit. — Cum el își făcuse toate pregătirile și cum nu se mai simțea trăind, de cât printr'un fel de prisos de viață grea, pătimașă, plină de strimtorări și de ne-cazuri, această întârziere neașteptată s'fârșise prin a l'ingheța într'o posomorire, din care nimic nu'l mai putea scoate. — Nu mai radea, nu mai vorbea, nici nu ofta, și nici c'a spunea cui-va vr'o dată ce vrea, ce 'l mistue, ce 'l doare; dar cine 'l vedea înțelegea că suferă. — Pe de asupra sa treceau zilele, ca palele de umbră peste o miriște arsa. Sub genele albe abia i se mai mișcău ochii, înecat în liniștea desgustului de toate,

lăsate pe mâna unor intermediari, fără nici-un caracter oficial, schimburi-le par a degenera. Atât mai rău.

Am înțeles o modificare a mecanismului Burselor în sensul de a se mări și garanta drepturile lor. Dupe cum se vede aceasta ar fi ultima grijă a autorilor proiectului pentru schimbarea legii Burselor.

Băncile 1065. Daciele 290. 50/0 rur. 867/8. 50/0 municip. 1883 face 75.30. Rublele 4.40.

Tendința calmă.

TEATRE CONCERTE PETRECERI

TEATRUL NAȚIONAL. — Societatea Dramatică. — Sămbătă 15 Martie 1886, reprezentațiune extra-ordinară în beneficiul d-lui Grigore Manolescu. — 1-a reprezentațiune a piesei *Romeo și Julieta*, tragedie de W. Shakespeare. — Tradusă după texturile franceze ale d-lor Montaigne și Letourneur de d. MANOLESCU, cu modificările făcute de Garik.

SALA BOSSEL. — Teatru german. — Astăzi Sămbătă la 15 Martie st. v. 1886, debut al d-șoarei *Hermine de Meyerhoff* de la Carl-Tertru din Viena, și al d-lui *Julius Darday* de la Teatru Wallhalla din Berlin. **Nanon Restaurant de la micul de aur.** Operă comică în 3 acte, după o traducere a d-lor Theaulon și de d'Artois de Zell.

BIBLIOGRAFIA

A apărut la Paris: **Quinze mois de Régine Libéral en Roumaine** și se află de vînzare la toate librăriile din Capitală.

I. C. Brătianu, Fère nouvelle la dictature, de Frédéric Damé rectorul-șef al *Indépendenței Roumaine* și se află de vînzare la toate librăriile.

A apărut și se află de vînzare la principalele librării din țară, precum și la *librăria editoare Haumann, în București*:

Oberon satul cornul minunat, basm cu gravuri fine în culori, format în 40, cartonat frumos, lei 1,50 ban

Printul sparge alune și regele soarecilor basm cu 6 gravuri fine în culori, format în 40, cartonat frumos, lei 1,50 ban.

Guliver în țara piticilor, basm cu 6 gravuri fine în culori, format în 40, cartonat frumos, lei 1,50 ban.

Guliver în țara uriașilor, basm cu 6 gravuri fine în culori, format în 40, cartonat frumos, lei 1,50 ban.

Plautul magic, basm cu 6 gravuri fine în culori, format în 40, cartonat frumos, lei 1,50 ban.

La librăria Socek și C-nie se află de vînzare: **Curs de exploatarea postelor și telegrafelor de Thoma Basilescu.** — Prețul 10 lei.

A eșit de sub tipar și s'află de vînzare la librăria *Socek în București*:

Al treilea supliment la codicile române, coprinzând toate legile, decretale și regulamentele de la Ianuarie 1882 până la Ianuarie 1886, edițiunea **B. Boerescu** continuată de: **C. Boerescu și C. Vlahutzi.**

AVIS IMPORTANT

De închiriat de la Sf. George 1886 mai multe prăvălii Calea Victoriei Nr. 82. Hotelul *SUSAU* în Predeal 20 odăi. De vînzare un frumos loc în Allea Eldorado str. Postei Vechi.

Lemne de foc și construcție în gara Buzeni.

A se adresa la d-nul Inginer Botea strada Pitar-Moșu Nr. 5.

lăsând cu lene o căufătură trudită și întunecată peste tot ce-i cădea 'n preajmă. — Ca un copac trăsniț culcat de-alungul în mijlocul padurii, așa rămănea moș Simion ciasuri întregi, răsturnat pe patul din fundul bordeiului, cu ochii pironiți în podele, cu degetele înțelestate între căpătâi și ceafă, fără să facă o mișcare, fără să scoată un gemet, fără să deslușască, prin vr'un semn, rostul gândurilor, taina și păsul ce frământău adîncul acestei vieți întărziate.

Dar când Părvu se arăta în prag, rezebind ușa de perete, și cătând oferiți și a zurbavă înainte, bătănel se ridica încetine în capul oaselor, îl măsura c'o privire dojenitoare și scărbită, — față i se încrunta într'o hotărîre aspră și nelnduplecată, iar vorbele i cădeau cumpenit și greu, ca bătăile de ciocan pe ilău.

— Da vino'ți în fire, bre omule, ca ești coșcoaga gigan. — Ce trănesteși ușa s'o scoți din țâfâni? Calcă omeșteși și nu'ți mai întoarce ochii pe dos de geaba. Astempără-te-o data. Ți-am spus că nu se poate. — Înțelege-mă și te sdrăvenește.

Părvu se așeză pe capătul laiții, într'o tăcere răslită, își scotea din brău o frunză uscată de tutun, o frecă încet-șor în palme, își aprindea lulea, și cu ochii pironiți în pământ, cu cacuila de oale îndesată 'n cap, stetea ghemuit și bursuz, scuipând printre dinți c'un fel de scărba obraznică și desmățată. — Era vinet la față, în clocoțea veninului 'n inimă dar, ca din peatră, nu scoțea o vorba din el, ori un oftat măcar.

(Sfârșitul în No. viitor) A. Vlahuța,

CASA DE SCHIMB
I. M. FERMO
 27, — STRADA LIPSCANI, 27 —
CURSUL BUCURESCI
 15 Martie 1886

5% Renta amortizabila	96 3/4
5% Renta perpetua	94 1/2
5% Oblig. de stat	89 3/4
5% Oblig. de st. drumu defer	103 1/4
5% Scis. func. rurale	87
5% Scis. func. rurale	100
5% Scis. func. urbane	92 1/2
5% Scis. func. urbane	83 1/4
5% Imprumutul comunal	75
Oblig. Casei pens. Tel. 10 dob.	217
Imprumutul cu premie	33
Actiuni Banca Nat. Rom.	4970
Actiuni Banca Rom.	290
Actiuni Banca Rom.	237
Nationala	200
Credit mobilier	200
Constructiuni	143 3/4
Fabrica de hartie	143 3/4
Argint contra aur	201 1/2
Bilete de Bancă contra aur	
Florin austriaci	

CURSUL DIN VIENA

Napoleonul	96.85
Ducatul	5.91
Lose otomane	18.70
Rubla hartie	125.50

CURSUL DIN BERLIN

Renta Amort.	96.10
Oppenheim	110.50
Obligatiuni noui 6% C. F. R.	106.30
5%	102
Rubla hartie	203.80

CURSUL DE PARIS

Renta Română	37.55
Lose otomane	

Schimbi

Paris 3 luni	
la vedere	
Londra 3 luni	
la vedere	
Berlin 3 luni	
Viena la vedere	

UN DISTINS STUDENT al cl. VII liceală, dorește a medita unu sau doi elevi în schimbul unei pensuni; sau a locuinței și mâncare.
 A se adresa la administrația acestui ziar.

UN STUDENT dorește a preda lecțiuni pentru Clasele Primare, în schimbul unei modeste plăți.
 A se adresa la administrația ziarului.

DE INCHIRIAT de la 23 Aprilie viitor, casele din strada Academiei Nr. 29. — A se adresa strada Bătește No. 11.

MOSII DE ARENDAT

Chiar de acum moșia Podu Gros din districtul Mehediuți, având facute semănăturile de toamnă.
 Doritorii se pot adresa în București, strada Brezoianu No. 51 în toate zilele până la amiază.

O DOMNISOARA Absolventă a cursului secundar și având «Diploma de maturitate», se oferă a da lecțiuni, în vre-o familie pentru cursul primar sau secundar.
 În special pentru limba franceză, matematici și științele fizico-naturale.
 A se adresa la redacțiunii.

INSCIINTARE

Celebra gimnastică română Matilda Petrescu, întorcându-se din străinătate după o lipsă de 6 ani, în care timp și a perfecționat studiile, dorește a da lecțiuni de gimnastică în familie și în institute de domnișoare.
 A se adresa la Clubu-Gimnastic str. Biserica Eni No. 1.

OCASIUNE din cauza arendării procietații, se vând o locomobilă 10 cai putere și o mașină de treierat din fabrica Ramson sistemul cel mai perfecționat ambele în perfectă stare. Doritorii le pot vedea la proprietatea Păscani județul Ilfov, adresându-se la d. E. Reimer administratorul.

BULETIN METEOROLOGIC
 DIN
BUCUREȘTI

Buletinul atmosferic de la 26 Martie 1886.

STATIUNI	Barom.	Temp.	Vent.	Starea
Bucuresti	774.5		NW	1 acop.
T-Severin				
Balota			W	3 acop.
Slatina	773.5		NE	3 acop.
Giurgiu	771.2		NNW	4 acop.
Constanta	770.4		NE	5 acop.
Sulina	770.6		NE	5 acop.
Galatz	772.5		NE	4 acop.
Braila	771.5		NNE	3 acop.
Iasi	770.2		W	1 acop.
Craiova	772.3		N	2 acop.
Roman	766.1			

Directorul Institutului, St. Hefpites.
 Starea marilor reazor.

LOCURI DE VENZARE

Locul din strada Dionisie No. 20 și strada Crinului No. 5. Acest loc are fața pe strada Dionisie 37 metri, pe strada Crinului 40 metri și adâncime de 44 metri. Se vinde în total sau în loturi, de câte o parte.
 Doritorii se pot adresa la proprietarul lui, D. Gr. G. Păncescu, str. Clemenței No. 2.

Se arentează o moșie de 3,000 pogone în județul Ilfov.
 Doritorii se să adreseze la redacția ziarului «Epoca».

PROPRIETATEA SILISEASCA din județul Teleorman—Gara la 5 minute depărtare.—A se adresa la d-na Elisa Chronidi, strada Intrarea Roșetti, Nr. 5.

PUBLICITATEA

ZIARULUI „EPOCA”

Strada Episcopiei, No. 3.

ANUNCIURI SI RECLAME

anunciuri pe pagina a IV, linia 30 bani, anunciuri si reclame pe pagina III 2 lei linia.

DEPOSIT GENERAL
 DE
IPSOS ROMAN
 SI
CIMENT ENGLÉS DE PORTLAND
 LA
MARCA „URȘUL ALBASTRU”

Doritorii să se adreseze la secția comercială a Băncii Prevederea,
 BUCUREȘTI
 15—Strada Doannei—15

BERARIA GAMBRINUS

1/2 litru 40 bani
 1/4 litru 25 bani

BERE GAMBRINIANA
 fabricatiunea OPPLER

a pus în consumatie

VIS-A-VIS DE
 PALATUL REGAL

MARELE MAGAZIN
 DE
COLONIALE SI DELICATESE
 LA „SPERANȚA”

CALEA
 70 VICTORIEI 70

Se găsește asortat cu tot felul de articole pentru menajul casei, asemenea Cogniacuri, Romari, Liqueururi streine din cele mai renumite case. Vinuri streine și indigene. Articole de post. **De 2 ori pe săptămână sosesc stridii proaspete.**
 Icere proaspete de morun, homarzi, languite, etc.

Petrache Ioan.

MOSII DE VANZARE
 MOSIA RIEA NOUA din județul Teleorman, plasa Teleorman, comuna Riea. Moșia are 200 stj. masa sa aproape 400 pogone. Este de arendat a 200 galbeni și se întinde până în băutura celei de a II-a stație a căi ferate Costești-Turnu-Măgurele.
 Doritorii se pot adresa la D. Gr. G. Păncescu, str. Clemenței No. 2, unde vor vedea planul și vor lua ori-ce alte lămuriri.

MOSIA VALENI, districtul Oltu, plasa Șerbanesti, fosta parte a d-lui A. Burke. — A se adresa la d-nul Nicu Moscu actualul proprietar Strada Minerva Nr. 12, bis.

„EPOCA”
 ZIAR QUOTIDIAN
 REDACȚIA STRADA EPISCOPIEI 3

TIPOGRAFIA
LE PEUPLE ROUMAIN
 BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI, BUCUREȘTI

ACEST ATELIER ESTE PUS ÎN POZIȚIUNE A EXECUTA TOT FELUL DE LUCRARI ATINGĂTOARE DE ACEASTA ARTĂ CU ACURATĂTĂ PRECUM :

ZIARE | **BROSURI**
 QUOTIDIANE SI HEBDOMADARE | LUCRATE ÎN CARACTERE ELZEVIR
PRECIURILE SUNT FOARTE MODERATE

LE PEUPLE ROUMAIN
 ZIAR HEBDOMADAR
 REDACȚIA STRADA EPISCOPIEI 3

CASE DE INCHIRIAT

Doi apartamente în punctul cel mai central al orașului, în dosul Bulevardului, alături cu Creditul Urban și vis-a-vis de Poște și Telegraf, strada Vestel No. 13.

Apartmentul d'entree compus.
 În sus de 8 odăi de stăpân cu 4 metri înălțime, 1 salon foarte spațios.
 În jos 3 odăi, 2 bucătării, 2 pivnițe, 2 odăi de vizită și hamuri, grajd, șopron, hambar de orz, puț în curte și 2 grădinițe

Apartmentul al doilea compus.
 În sus 8 odăi, și 5 la mansarde.
 În jos 8 odăi, și un fel de salon, 1 pivniță și curte spațioasă cu grilaj de fer.
 Unul din aceste apartamente se poate închiria chiar de acum.
 A se adresa la proprietar ce le locuiește.

O casă mare cu două etaje, încăpătoare pentru două familii, având 20 camere, 2 bucătării, 2 pivnițe, 2 grajduri, șopron de 3 trăsuri, curte spațioasă, etc.
 Asemenea de vânzare un loc de casă, având 17 metri fața, 34 fund.
 A se adresa strada Biserica Amzei, 6.

DE VANZARE SAU DE INCHIRIAT
 De la Sfânta Gheorghe, O casă așezată pe strada Dorobanților No. 40; — 20 odăi cu curte și grădină. — A se adresa la proprietatea care locuiește întrânsa.

DE VANZARE HARTIE MACULATURA
 LA ADMINISTRATIA ZIARULUI „EPOCA”

REGIMUL DE LANA
 CONTRA
RECELEI SI REUMATISMULUI

Sistemul prof. Dr. JAEGER
 RECUNOSCUT PRETUTINDENI CA CEL MAI ESCELINTE
 CORONAT DE JURIUL MEDICAL DIN LONDRA CU „MEDALIA DE AUR”

AVIS

Sub-semnatii, având numai noi singuri dreptul de a fabrica vestmintele de lână ce se poarta pe dedesupt, vestmintele zise Normale, precum și converturile paturie în lână curata de Camila Cari pazese de raceli și reumatisme

Declarăm că am încredințat în România unicul deposit al produselor noastre Casei

AUX QUATRESAISONS
 72, Calea Victoriei 72, (în fața Palatului Regal).

Declarăm ca nu recunoaștem ca VERITABILE de cât flanelle ce se găsesc în aceasta casa. Comandă din provincie se fac direct.

Prețuri curente și broșuri se trimit gratis și franco după cerere

W. BERGER'S SOHNE (Stuttgart)

INSTITUTUL MEDICAL
 — BUCUREȘTI —
 6, STRADA VESTEL, 6.

Sectia medicala
 1. Hydrotherapia—2. Electrizare—3. Inthopodie—4. Gimnastică medicală—5. Orhalați—6. Masajii sistematici—7. Serviciul la domiciliu—8. Consultații medicale.

Sectia higienica
 1 Bae abur . . . . . 3 —
 1 Bae de putină cu și fără dușe . . . . . 2.50 medicamente . . . . . 1.—
 1 dușe rece sistematică 4.50

BAI DE ABUR SI DE PUTINA

Notă 1 Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineața până la 7 ore seara. — 2. Pentru dame însă băile de abur, o dată pe săptămână Vinerea de la 7 ore dimineața până la 2 post-meridiane.
 Prețurile la secția medicală conform prospectului. *Directiunea.*

ATELIER DE POLEITORIE
I. CERNOK
 1, Strada Mihai-Voda 1.
 (vis-a-vis de mașina de apă)

Recomandă bogatul său asortiment de oglinzi cu console aurite și negre, Mese mari și mici, tot felul de gafeți și pervazuri. Încadramente de fotografii, negre și aurite. — Primește ori-ce comande în meseria sa.

PRIMA IMPERIALA REGALA PRIVILEGIATA
SOCIETATEA DE NAVIGATIUNE CU VAPOARE PE DUNARE
ITINERARIU
 Valabil de la 28/9 Ianuarie 1886 până la altă dispozițiune

NB. Orelle de plecare mai jos arătate sunt a se înțelege aproximativ și se schimbă după circumstanțele timpului și apelor: În nici un caz însă vapoarele nu vor pleca de la stațiuni mai înainte de orele indicate în acest Itinerariu.
 Pornirea vapoarelor de la stațiuni va avea loc după orologiuurile agențiilor.

CURSELE VAPOARELOR DE POSTA

Placare în jos, de la		Plecare în sus, de la			
Orșova	Luni Joi	3 p. m.	Galati	Marți Sâmb.	9 a. m.
Severin	Marți Vineri	5 a. m.	Braila		10.25
Galafat		10.10	Ostrov		9.30
Vidin		10.35	Silistra		10.30
Lompalanca		12.40 p. m.	Oltu	Merc. Dum.	2 a. m.
Rahova		3.15	Turtucaia		2.15
Bechet		3.30	În Giurg. Sm.		5.30
Corabia		5.30	de la Giurgiu		10
Nicopol		7	Ruscuc		11
Măgurele		7.20	Zimnicia		2.15 p. m.
Sistov		9.10	Sistov		2.45
Zimnicia		9.25	Măgurele		5.10
În Ruscuc		11.30	Nicopol		5.20
de la Ruscuc Merc. Sâmb.		6 a. m.	Corabia		7.10
Giurgiu		10	Bechet		9.55
Turtucaia		12.15 p. m.	Rahova		10.10
Oltu		12.20	Lompal.	Joi Luni	6 a. m.
Silistra		2.45	Vidin		8.45
Ostrov		3.15	Calafat		9.45
În Braila	Joi Dumitruca	dimineața	În Severin		4.30 p. m.
În Galati	Joi Dumitruca	dimineața	de la Severin Vineri Marți		5 a. m.

Galati, 5 Februarie st. n. 1886.
 Inspectoratul Agentiilor Dunareii de jos.